

درس پنجم: قدرت پرواز

الف) سوالات چهار گزینه ای:

- ۲۹۹- اختیار به عنوان حقیقتی ذاتی و غیر قابل انکار قابل پذیرش است، زیرا:
۱- دلایل و شواهد موجود بر وجود اختیار همه‌ی افراد را به قبول آن واداشته است
۲- هر کس وجود اختیار را با استدلال منطقی و عقلانی قابل اثبات می‌بیند
۳- دلایل علمی متعدد بر وجود اختیار از سوی دانشمندان و فلاسفه ارائه شده است
۴- هر کس حتی منکر اختیار آن را در درون خود می‌یابد و در عمل از آن بهره می‌گیرد

۳۰۰- سبک و سنگین کردن امور و تردید در انتخاب یا انجام کارها به ترتیب مربوط به کدام یک از اشانه‌های اختیار است؟
۱- تفکر و تأمل - تفکر و تأمل
۲- تفکر و تأمل - خرسندی پس از کار
۳- خرسندی پس از کار - تفکر و تأمل
۴- احساس شرم و پیشمانی - مسؤولیت پذیری

۳۰۱- قدرت اختیار از چه نظر شبیه به قدرت تفکر است؟
۱- امکان بهره مندی از آن و دستیابی به آزادی‌های وسیع در عمل و انتخاب
۲- انکار ناپذیر بودن آن و اهمیت وجودی آن که در سرشت انسان قرار دارد
۳- انکار ناپذیری آن و قوی بودن دلایل اثبات وجود آن که مبنی بر عقل و منطق است
۴- امکان بهره مندی پس از توجه به آن و رشد تدریجی آن و کسب نتایج بهتر در اثر شکوفایی

۳۰۲- کدام یک از موارد از دستاوردهای انکار اختیار در بعد فردی است؟
۱- تحرک و پویایی
۲- احساس امیدواری و میل به بالندگی
۳- احساس ناکامی و سلب شخصیت
۴- سکوت در برابر ظلم و ستم حاکمان

۳۰۳- اعتقاد به قضا و قدر از اعتقاد به کدام اصل ناشی می‌شود؟
۱- عدل
۲- اختیار
۳- جبر
۴- توحید

۳۰۴- آیه‌ی: إن الله يمسك السموات والارض ان تزولا... اشاره به کدام عقیده دارد؟
۱- حاکمیت قضا و قدر و قانونمندی جهان به عنوان پایه‌های پذیرش اختیار
۲- وابستگی جهان به قدرت الهی و وقوع حوادث جهان به اذن خدا به عنوان توحید در ربویت
۳- حفظ و نگه داری جهان از نابودی توسط خداوند به عنوان توحید در خالقیت
۴- وابستگی جهان به اراده‌ی حکیمانه و عادلانه‌ی خداوند به عنوان پایه‌ی پذیرش اختیار

۳۰۵- رخداد حوادث جهان بر اساس نقشه و طرح الهی و اراده‌ی او قابل طرح در کدام دیدگاه است؟
۱- دیدگاه غیر مادی
۲- دیدگاه توحیدی
۳- جبری مطلق
۴- جبری نسبی

۳۰۶- کدام یک از موارد جزو معانی قضا نیست؟

۱- حتمیت بخشیدن	۲- پایان دادن	۳- حکم کردن	۴- اندازه گیری
۷- موجودات جهان از آن جهت مقدر به تقدیر الهی هستند که:			
۱- خداوند حدود، اندازه و ویژگی های مکانی و زمانی آن ها را تعیین می کند			
۲- خداوند با حکم و فرمان و اراده خود وجود آن ها را حتمیت می بخشد			
۳- خداوند حدود، و ویژگی های ساختاری موجودات را خلق می کند			
۴- خداوند با قدرت و اراده خود موجودات و روابط آن ها را ایجاد می کند			
۸- آن چه در جهان هستی به ترتیب به تقدیر الهی و قضای او مربوط می شود عبارت است از:			
۱- نقشه ای نظام خلقت و روابط میان موجودات - حدود و ویژگی هر موجود			
۲- نقشه ای جهان، جایگاه و ویژگی موجودات - خلق و آفرینش			
۳- اجرای حدود و ویژگی های هر موجود - خلق و آفرینش			
۴- تعیین حدود و روابط میان موجودات در نظام خلقت - تعیین جایگاه و نقش هر موجود در نظام			
۹- اعمال انسان از آن جهت داخل در تقدیر الهی است که:			
۱- تقدیرات الهی موجب تصمیم گیری انسان است	۲- استفاده ای انسان از اختیار امری جبری است		
۳- اختیار انسان یکی از تقدیرات الهی است	۴- تابع جبر نبودن عملی اختیاری از سوی انسان است		

ب : قرآن کریم ، حدیث و پیام :

۳۱۰- منظور امیرالمؤمنین از این جمله که (از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم) چیست؟

۳۱۱- آیه مقابل چگونه وجود اختیار در انسان را اثبات می کنند « إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ بِالسَّبِيلِ إِمَّا شَاكِرُوا وَإِمَّا كَفُورُوا » (سوره انسان آیه ۳)

۳۱۲- با تدبیر در آیه توضیح دهید که چگونه وجود اختیار در انسان را اثبات شود « قَدْ جَاءَكُمْ بِصَاحِرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلِيَّهَا وَمَا آتَا أَنَّا عَلَيْكُمْ بِحَفِظٍ » (سوره انعام آیه ۱۰۴)

۳۱۳- با تدبیر در آیه توضیح دهید علت آتش دوزخ گناهکاران چیست « ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُ أَيْدِيْكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَيْدِ »

۳۱۴- با تدبیر در ایه « إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَئِنَّ زَلَّتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا عَفُورًا » (سوره فاطر آیه ۴۱) به سوالات زیر پاسخ دهید

الف) اعتقاد به خدای حکیم و مدبیر را به عنوان یکی از پایه های پذیرش اختیار توضیح دهید

ب) با استناد به ایه علت عدم اشتفتگی و بی نظمی در جهان چیست

ج) نتیجه و پیامد اعتقاد به خدای حکیم در زندگی انسان چیست؟

۳۱۵- با تدبر در آیه «أَلَّا الشَّمْسُ يَبْغِي لَهَا أَنْ تُذْرِكَ الْقَمَرُ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلُّ فِي فَلَكٍ يَسْبُحُونَ» به سوالات پاسخ دهید
الف) قانون مندی تخلف ناپذیر و استوار چگونه قابل توجیه است
ب) یکی از پدیده های طبیعت را که به عنوان نمونه ای از قضا و قدر در قرآن بیان گردیده است، آن را توضیح دهید

ج: درستی یا نادرستی گُزارهای زیر را با (ص/غ) مشخص کنید:

- ۳۱۶- ویژگیها و حدود هر موجودی مربوط به تقدیر الهی است .
۳۱۷- تقدیر که از حکمت الهی سرچشمه می‌گیرد بر قضا تکیه دارد .
۳۱۸- به اجرا در آوردن نقشه جهان خلقت و خلق موجودات مربوط «به قضای الهی» است .
۳۱۹- همه عوامل بوجود آورنده معلول، مستقیما در پیدایش آن مؤثرند .
۳۲۰- تقدیر الهی شامل همه ویژگیها و کیفیتها و روابط میان موجودات می‌شود .
۳۲۱- اعتقاد به قضا و قدر مانع تحرک و عمل انسان است .
۳۲۲- حکم و فرمان خداوند برای خلقت هر مخلوقی بر اساس قضای الهی است .
۳۲۳- کسی که «اختیار» را در بحث انکار می‌کند ، در عمل از قدر اختیار خود بهره‌ای نمی‌برد .
۳۲۴- اعتقاد به قضا و قدر ، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست ، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است .
۳۲۵- وجود اختیار و اراده در انسان به علت اراده الهی و خواست اوست .
۳۲۶- قضا از حکمت الهی سرچشمه می‌گیرد و بر تقدیر تکیه دارد .

۵: جای خالی را با کلمات مناسب پُر کنید:

- ۳۲۷- هر قضای الهی بر یک تکیه دارد و بر اساس آن انجام می‌گیرد .
۳۲۸- اختیار یک حقیقت است که هر کس آن را در خود می‌یابد .
۳۲۹- قضا که از اراده الهی سرچشمه می‌گیرد بر تکیه دارد .
۳۳۰- تقدیر از خداوند سرچشمه می‌گیرد .
۳۳۱- اراده انسان که از نفس یا روح او سرچشمه می‌گیرد در اراده خداست .
۳۳۲- نام دیگر قانونمندی و سامانبخشی الهی نظام است .
۳۳۳- نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاری ها و ویژگی ها از آن و از خداست
۳۳۴- آبی که برای رفع تشنجی می‌نوشیم به سبب به همین و است
۳۳۵- انسان خداشناس می‌داند که فقط با زندگی در در یک جهان قانونمند که پشتونه آن و خداست
۳۳۶- کشتی جهان ناخدای دارد که به موجب و ناخدا هیچ گاه غرق نخواهد شد

۱- به الات زیر پاسخ کوچه دهید:

۳۳۷- فعل اختیاری انسان در چه صورتی انجام می‌پذیرد؟

۳۳۸- معنی لغوی تقدیر را بنویسید.

۳۳۹- موجوداتِ جهان از چه جهت مقدر به تقدیر الهی هستند؟

۳۴۰- «حکم کردن و حتمیت بخشیدن» معنا و مفهوم چه واژه‌ای است؟

۳۴۱- مُنشأ و سرچشمۀ قضای الهی چیست؟

۳۴۲- رابطۀ اختیار انسان با ارادۀ خدا از چه نوع علی است؟

۳۴۳- ویژگیها و روابط میان موجودات بیانگر کدام یک از موارد تقدیر یا قضای الهی است؟

۳۴۴- ویژگیها، کیفیتها و کلیۀ روابط میان موجودات بیانگر چیست

۳۴۵- قضای الهی به چه چیزی تکیه دارد؟

۳۴۶- علت‌هایی که در پیدایش یک پدیده دخالت می‌کنند برچند دسته اند؟ نام ببرید

۳۴۷- شناخت بیشتر تقدیرات الهی چه کمکی به انسان می‌کند؟

۳۴۸- نقشه‌ی جهان خلقت و خلق موجودات را از نظر ارتباط با قدر الهی بررسی کیند

۳۴۹- ساده‌ترین و آشکارترین تقدیرها کدام است؟

۳۵۰- علل طولی را تعریف کنید

۳۵۱- علل عرضی را تعریف کنید

۳۵۲- منظور از قضای الهی چیست؟

۵۳- پایه‌های اعتقاد به اختیار را نام ببرید

ز: به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:

۳۵۴- چگونه می‌توان هم به قضای الهی معتقد بود و هم انسان را موجودی مختار دانست؟

۳۵۵- اولین پایه از اعمال اختیاری انسان چیست؟

۳۵۶- آیا اعتقاد به قضا و قدر با وجود اختیار در انسان سازگار است؟ کاملاً شرح دهید؟

۵۷- خرسنده‌ی پس از کار را به عنوان یکی از نشانه‌های وجود اختیار تعریف کنید

۵۸- احساس شرم و پشیمانی را به عنوان یکی از نشانه‌های وجود اختیار تعریف کنید

۵۹- مسلیت پذیری در قبال کار را به عنوان یکی از نشانه‌های وجود اختیار تعریف

۳۶۰- توضیح دهید «تفکر و تأمل» چگونه می‌تواند دلیلی بر وجود اختیار در انسان باشد

- ۳۶۱- اعتقاد به خداوند حکیم چه تاثیری در اعمال اختیاری انسان دارد؟
- ۳۶۲- رابطه اراده خدا و اختیار انسان را شرح دهید.
- ۳۶۳- نشانه‌های وجود اختیار در انسان را نام ببرید؟
- ۳۶۴- معنای لغوی قضا و قدر چیست؟
- ۳۶۵- مفاهیم تقدير و قضا از کدام یک از صفات خداوند سرچشمه می‌گيرد؟
- ۳۶۶- تقدير الهی شامل چه اموری می‌شود؟
- ۳۶۷- دو مورد از شواهد بدیهی بودن اختیار را بنویسید.
- ۳۶۸- ایمان به خداوند حکیم و نظام حکیمانه او چه تأثیراتی در زندگی انسان دارد؟
- ۳۶۹- با توجه به علل طولی و ، رابطه اختیار انسان با ارده خدا را توضیح دهید
- ۳۷۰- موجودات جهان از کدام جهات قضا و قدر الهی محسوب می‌شوند؟
- ۳۷۱- منظور از این که اختیار انسان یک تقدير است چیست؟
- ۷۲ - آیا منظور از تقدير جهان توسط خدا همان تقديرات ساده و آشکار است؟ با ذکر مثال توضیح دهید
- ۷۳ - در پیدايش یک گل آیا می توان تقدير الهی و نظام خلقت را از یكديگر قابل تفکيک دانست؟ چرا
- ۷۴ - تقدير الهی در رابطه با به وجود آمدن یک گل را توضیح دهید
- ۷۵ - اشتباه انسان در رابطه با تصور محدودیت های ناشی از نظام قانونمند عالم چیست؟
- ۷۶ - اگر نظام حاكم بر عالم نبود چه می شد؟
- ۷۷ - علت هایی که در پیدايش یک پدیده دخالت می کنند، بر چند دسته اند؟ نام ببرید
- ۷۸ - با تشبيه جهان به یک ساختمان، مراحل تقدير و قضای الهی را در آن مشخص کنيد
- ۷۹ - کدام برداشت نادرست از قضا و قدر الهی در پرسش از امام علی علیه السلام قابل مشاهده است؟ پاسخ امام به اين پرسش چه بود؟ توضیح دهيد
- ۸۰ - منظور اميرالمؤمنين از اين جمله که: از قضای الهی به قدر الهی پناه می برو: چیست؟
- ۳۸۱- از مقایسه میان حرکات دستی که بر اثر بیماری لرزش دارد با حرکت دستی که خود شخص برای غذابالا و پایین می آورد چه نتیجه در خصوص اعمال اختیاری انسان می توان گرفت؟